Daħla għar-Rapport Annwali tal-Kompetizzjoni 2019
mill-Viċi President Eżekuttiv Margrethe Vestager

Hekk kif is-sena 2019 waslet fi tmiemha, ftit kienu jobsru li l-avvenimenti fil-bidu tal-2020 kienu se jibdlu d-dinja u l-ekonomija tad-dinja b'mod drammatiku. F'ħafna aspetti, it-tifqigħa tal-COVID-19 kienet bidla fundamentali u kellna nadattaw malajr u naħsbu mill-ġdid dwar il-mod kif naħdmu. Naħseb li jrid jingħad li fil-qasam tal-politika tal-kompetizzjoni, il-Kummissjoni laħqet l-aspettattivi.

Skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat tal-UE, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ lill-kumpaniji biex jirrimedjaw taqlib serju fl-ekonomiji tagħhom. F'Marzu 2020, il-Kummissjoni adottat Qafas Temporanju li jippermetti lill-Istati Membri jiżguraw li jibqa' biżżejjed likwidità disponibbli għan-negozji u jgħinu biex jiġu ppreservati l-impjiegi u l-kontinwità tal-attività ekonomika matul il-pandemija tal-covid-19. Fl-ewwel nofs tal-2020, hekk kif il-kriżi evolviet, il-Kummissjoni estendiet il-Qafas Temporanju tliet darbiet biex tissodisfa l-ħtiġijiet tal-Istati Membri u tan-negozji, inkluż aktar appoġġ għall-iżvilupp u għall-produzzjoni ta' prodotti rilevanti għall-covid-19, sussidji tal-pagi u rikapitalizzazzjonijiet. L-adozzjoni tal-Qafas Temporanju u l-emendi sussegwenti juru kif il-Kummissjoni kienet kapaċi tirreaġixxi, tadatta għal ċirkostanzi li żviluppaw malajr u tindirizzahom, filwaqt li żammet f'moħħha l-ħtieġa ta' kundizzjonijiet ekwi fis-Suq Uniku. Għax hemm bżonn li s-Suq Uniku tagħna jirkupra malajr.

B'mod inevitabbli, il-pandemija tal-covid-19 affettwat ukoll oqsma oħra tal-politika tal-kompetizzjoni.

F'Marzu 2020, fin-Network Ewropew għall-Kompetizzjoni, il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali tal-kompetizzjoni ppubblikaw dikjarazzjoni konġunta li tistabbilixxi kif dawn kien bi ħsiebhom japplikaw ir-regoli tal-antitrust matul il-kriżi. Il-Kummissjoni u l-awtorità nazzjonali tal-kompetizzjoni ddikkjaraw li huma jiffaċilitaw il-miżuri neċessarji u temporanji bil-għan li jindirizzaw in-nuqqasijiet ta' provvista kkawżati mill-pandemija. Iżda fl-istess ħin, huma wissew li ma joqogħdux lura milli jintervjenu jekk il-kriżi tintuża bħala mezz ta' ħabi ta' prattiki antikompetittivi.

Fil-qasam tal-antitrust, f'April 2020, il-Kummissjoni ppubblikat Komunikazzjoni dwar Qafas Temporanju li pprovdiet gwida lill-kumpaniji. Fil-Komunikazzjoni, il-Kummissjoni ddeterminat kif se tipproċedi meta tivvaluta proġetti ta' kooperazzjoni meħtieġa mill-pandemija tal-covid-19 bħall-provvista ta' mediċini u ta' tagħmir mediku.

Fil-qasam tal-fużjonijiet, wara perjodu inizjali li matulu d-DĠ Kompetizzjoni ppubblika Avviż fejn talab llid-ditti biex itawlu n-notifiki, il-ħidma kompliet bi ftit li xejn tfixkil fir-rigward ta' każijiet kemm simplifikati kif ukoll aktar kumplessi.

Jiena kburija ngħid li s-servizzi tal-Kummissjoni kienu kapaċi jiffaċċjaw l-isfida li nħolqot minn din il-kriżi bla preċedent. Ġie vvalutat għadd kbir ħafna ta' notifiki dwar l-għajnuna mill-Istat taħt pressjoni ta' ħin estrema. Il-kontroll tal-fużjonijiet tal-UE kompla jiffunzjona, bil-Kummissjoni tissodisfa l-iskadenzi legali filwaqt li tikkonforma mal-obbligi legali tagħha. L-infurzar tal-antitrust kompla mingħajr dewmien sinifikanti.

Iżda ejja ma ninsewx il-kisbiet tal-2019.

L-azzjoni tal-Kummissjoni fl-2019 kopriet firxa wiesgħa ta' setturi li jippromwovu swieq miftuħa u effiċjenti fl-UE. Il-politika tal-kompetizzjoni tal-UE kompliet tappoġġa l-prijoritajiet politiċi ewlenin

tal-Kummissjoni marbuta mas-suq intern, bħad-diġitalizzazzjoni, it-tassazzjoni ġusta, l-enerġija u l-klima.

Il-Kummissjoni wriet il-kapaċità tagħha li tinforza b'mod strett ir-regoli tal-kompetizzjoni li jissanzjonaw ftehimiet antikompetittivi bejn kumpaniji u ditti li jabbużaw mill-pożizzjonijiet dominanti tagħhom għad-detriment tal-konsumaturi. Fl-2019, il-Kummissjoni adottat 15-il deċiżjoni li jissanzjonaw imġiba antikompetittiva. Il-Kummissjoni ffinalizzat ukoll erba' każijiet ta' antitrust ibbażati fuq il-proċedura ta' kooperazzjoni volontarja.

Fl-2019, ġew notifikati 382 fużjoni lill-Kummissjoni. Minkejja tnaqqis żgħir f'numri assoluti meta mqabbel mal-2018, l-għadd ta' notifiki fl-2019 baqa' f'livell għoli ħafna. Il-biċċa l-kbira tal-fużjonijiet li ġew innotifikati fl-2019 ma qajmux tħassib dwar il-kompetizzjoni. Fl-2019 il-Kummissjoni adottat 362 deċiżjoni dwar fużjonijiet u interveniet fi 19-il każ. Tliet fużjonijiet kienu pprojbiti, għaxar fużjonijiet ġew approvati soġġetti għal ċerti impenji fl-ewwel fażi u kien hemm sitta li ġew approvati b'rimedji wara t-tieni fażi. Ħafna mir-rimedji aċċettati mill-Kummissjoni fl-2019 kienu jikkonsistu f'ċessjonijiet ta' assi tanġibbli jew intanġibbli, li jikkonfermaw il-preferenza tal-Kummissjoni għal rimedji strutturali.

Fl-2019 il-Kummissjoni adottat 308 deċiżjoni dwar l-għajnuna mill-Istat. Il-Kummissjoni approvat skemi ta' għajnuna mill-Istat li jippermettu lill-Istati Membri, pereżempju, jilħqu l-miri ambjentali, jużaw networks tal-broadband b'kapaċità għolja u jiffinanzjaw ir-riċerka f'industriji ewlenin. Fl-2019 ġie awtorizzat it-tieni Proġett Importanti ta' Interess Ewropew Komuni (IPCEI) għall-iżvilupp ta' batteriji u li jinvolvi seba' Stati Membri. Barra minn hekk, il-Kummissjoni kompliet bl-isforzi tagħha biex tiżgura li l-Istati Membri ma jagħtux benefiċċji tat-taxxa mhux dovuti lil kumpaniji magħżula li jippermettilhom jevitaw li jħallsu s-sehem ġust tagħhom ta' taxxa.

Sabiex jiġi żgurat li jibqgħu adatti għall-iskop tagħhom, fl-2019 kompliet l-evalwazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni skont il-linji gwida għal Regolamentazzjoni Aħjar tal-Kummissjoni. Fir-rigward tal-antitrust, tkomplew l-evalwazzjonijiet tar-Regolament ta' Eżenzjoni ta' Kategorija (BER, Block Exemption Regulation) applikabbli għall-ftehimiet orizzontali, il-BER applikabbli għall-ftehimiet vertikali, il-BER tal-Vetturi bil-Mutur, u l-BER tal-Konsorzji. Fil-fużjonijiet, il-Kummissjoni avvanzat l-evalwazzjoni tagħha dwar aspetti proċedurali u ġuriżdizzjonali tal-kontroll tal-fużjonijiet tal-UE. Fl-għajnuna mill-Istat, il-kontroll tal-idoneità tar-regoli inkluż fil-Modernizzazzjoni tal-Għajnuna mill-Istat u ċerti regoli oħra ssoktaw. F'Jannar 2020 inbdiet evalwazzjoni tal-Avviż dwar id-Definizzjoni tas-Suq.

Il-biċċa l-kbira tas-swieq bħalissa huma soġġetti għal bidla radikali, b'mod partikolari t-trasformazzjonijiet fundamentali li ġabet magħha d-diġitalizzazzjoni li għaddejja bħalissa tas-soċjetà. Kollha kemm aħna rridu nadattaw, jiġifieri l-produtturi, il-konsumaturi, dawk li jfasslu l-politika u, mhux l-inqas, aħna li ninforzaw il-politika tal-kompetizzjoni. Biex nibqgħu rilevanti, ma rridux inkunu kompjaċenti iżda rridu dejjem niddubitaw il-mod kif naġixxu biex nitgħallmu mill-esperjenza u, jekk meħtieġ, nirrevedu l-għodod tal-infurzar tagħna. Din hija r-raġuni għaliex jiena kkummissjonat ir-rapport tat-tliet Konsulenti Speċjali "Politika tal-Kompetizzjoni għall-Era Diġitali" ippubblikat f'April 2019. Il-Konsulenti Speċjali kkonkludew li l-qafas bażiku tal-liġi tal-kompetizzjoni huwa sod u flessibbli biżżejjed biex jipproteġi l-kompetizzjoni fl-era diġitali. Madankollu, il-Konsulenti Speċjali wissew li għandha tingħata attenzjoni partikolari lis-saħħa fis-suq ta' pjattaformi diġitali. F'Ġunju 2020, wara analiżi fil-fond ibbażata fuq ir-rapport tal-Konsulenti Speċjali u rapporti reċenti oħra, il-Kummissjoni nediet konsultazzjoni pubblika li tesplora l-ħtieġa għal għodda ta' kompetizzjoni ġdida li tippermetti li l-problemi ta' kompetizzjoni strutturali jiġu indirizzati b'mod f'waqtu u effiċjenti.

Biex jiġi żgurat li s-swieq jaħdmu tajjeb fl-ekonomija kollha, xi drabi ma jkunx biżżejjed li r-regoli eżistenti dwar il-kompetizzjoni jiġu infurzati b'mod rigoruż. Jista' jkun meħtieġ li tali infurzar jiġi kkumplimentat b'regolamentazzjoni speċifika għas-settur biex jiġu evitati fallimenti tas-suq. Dan jista' jkun il-każ għal swieq iddominati minn pjattaformi diġitali li jaġixxu bħala gwardjani. Li tkun kompetittiv jeħtieġ kompetizzjoni, kemm f'livell nazzjonali kif ukoll f'livell globali. Il-politika tal-kompetizzjoni waħedha ma tiżgurax il-kompetittività. Jeħtieġ li tkun ikkumplimentata minn politika industrijali effettiva li toħloq kundizzjonijiet għall-imprendituri sabiex iwettqu l-ideat tagħhom u biex jippermettu lill-kumpaniji ta' kull daqs jistagħnew u jikbru. Fil-Komunikazzjoni tagħha "Strateġija Industrijali Ġdida għall-Ewropa" ta' Marzu 2020, il-Kummissjoni stabbiliet il-viżjoni tagħha dwar x'tixtieq li l-UE tikseb sal-2030 u lil hinn minn din id-data.

L-ekonomija tal-UE hija miftuħa u interkonnessa mill-qrib mal-bqija tad-dinja. Madankollu, il-ftuħ tagħna jista' jintuża biex ixekkel il-kompetizzjoni fis-suq uniku, pereżempju minn kumpaniji barranin li jibbenefikaw minn appoġġ mill-Istat. Għandna bżonn għodod adatti biex nindirizzaw l-effetti negattivi kkawżati minn sussidji barranin. Din hija r-raġuni għaliex il-Kummissjoni nediet id-dibattitu billi ppubblikat White Paper dwar il-ħolqien ta' kundizzjonijiet ekwi fir-rigward ta' sussidji barranin f'Ġunju 2020.

Biex nikkonkludu, ir-regoli bażiċi tal-kompetizzjoni tal-UE jibqgħu rilevanti llum daqs kemm kienu meta ġew stabbiliti fit-Trattat aktar minn 60-il sena ilu. Flimkien mal-awtoritajiet nazzjonali tal-kompetizzjoni tal-UE, il-Kummissjoni se tkompli tinforza r-regoli b'mod ġust abbażi tal-fatti, l-evidenza u l-analiżi bir-reqqa, filwaqt li tirrispetta l-proċess dovut. Il-kompetizzjoni effettiva fis-suq intern trawwem l-innovazzjoni, id-dinamiżmu u t-tkabbir ekonomiku għall-benefiċċju ta' kulħadd. Il-politika tal-kompetizzjoni se tikkontribwixxi biex jintlaħqu l-ambizzjonijiet ewlenin ta' dan il-mandat tal-Kummissjoni, bħall-ekoloġizzazzjoni tal-ekonomija, it-tiswir tal-futur diġitali tal-UE u t-tisħiħ ta' ekonomija għas-servizz tan-nies.